

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
В Л А Д А
05 Број: 401-1905/2016
27. фебруар 2016. године
Београд

✓ **КАНЦЕЛАРИЈА ЗА КОСОВО И МЕТОХИЈУ**

БЕОГРАД

У прилогу се доставља, ради реализације, Закључак о прихватању Програма за исплату помоћи социјално најугроженијем становништву на територији АП Косово и Метохија у 2016. години, који је донела Влада на седници одржаној 27. фебруара 2016. године.

Прилог: као у тексту

Достављено:

- Министарство финансија
- Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

4101216.047/43

На основу члана 8. Закона о буџету Републике Србије за 2016. годину („Службени гласник РС”, број 103/15) и члана 43. став 3. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14), на предлог Канцеларије за Косово и Метохију,

Влада доноси

ЗАКЉУЧАК

1. Прихвата се Програм за исплату помоћи социјално најугроженијем становништву на територији АП Косово и Метохија у 2016. години, који је саставни део овог закључка.

2. Овај закључак, ради реализације, доставити Канцеларији за Косово и Метохију, Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарству финансија.

05 Број: 401-1905/2016

У Београду, 27. фебруара 2016. године

В Л А Д А

ПРЕДСЕДНИК

Александар Вучић, с.р.

**ПРОГРАМ
ЗА ИСПЛАТУ ПОМОЋИ СОЦИЈАЛНО НАЈУГРОЖЕНИЈЕМ
СТАНОВНИШТВУ НА ТЕРИТОРИЈИ АП КОСОВО И МЕТОХИЈА У 2016.
ГОДИНИ**

Законом о буџету Републике Србије за 2016. годину („Службени гласник РС”, број 103/15), на Разделу 3 - Влада, Глава 3.18 - Канцеларија за Косово и Метохију, Програм 0604 - Подршка унапређењу квалитета живота српског и неалбанског становништва на територији АП Косово и Метохија, Функција 110 - Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови, Програмска активност 0004 - Подршка социјално угроженом становништву и процесу повратка, Економска класификација 472 - Накнаде за социјалну заштиту из буџета, планирана су средства у износу од 76.442.000,00 динара за следеће намене:

1. помоћи породицама отетих и несталих лица;
2. помоћи породицама повратника на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија и
3. једнократне помоћи

На Разделу 28 - Министарство за рад, запошљавање борачка и социјална питања, Програм 0903 - Породично правна заштита грађана, Функција 040 - Породица и деца, Програмска активност 0001 - Права корисника из области заштите породице и деце, на Економској класификацији 472 - Накнаде за социјалну заштиту из буџета, планирана су средства у износу од 668.842.000,00 за исплату права на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија. За Помоћ породици са децом планиран је износ од 503.461.000 динара и за Помоћ за новорођенче износ од 165.381.000 динара.

На Разделу 28 - Министарство за рад, запошљавање борачка и социјална питања, Програм 0902 - Социјална заштита, Функција 070 - Социјална помоћ угроженом становништву неklasификована на другом месту, Програмска активност 0003 - Права корисника социјалне заштите, економска класификација 472 - Накнаде за социјалну заштиту из буџета, планирана су средства у износу од 748.000.000 динара за исплату права на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија. За Додатак за негу и помоћ другог лица планиран је износ од 168.000.000 динара, за Новчану социјалну помоћ планиран је износ од 578.000.000 динара и посебну новчану накнаду у износу од 2.000.000 динара.

Због специфичних околности на територији АП Косово и Метохија у периоду примене Резолуције Савета безбедности 1244, новчана средства по основу права из области социјалне заштите и дечије заштите исплаћују се преко Канцеларије за Косово и Метохију и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Закључком Владе 05 Број: 010-813/2008 од 21. фебруара 2008. године Министарство рада и социјалне политике (сада Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања) задужено је да предузме све потребне радње у циљу ефикасног функционисања Републике Србије на територији АП Косово и Метохија, што подразумева исплату права из области социјалне заштите по основу Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС”, број 24/11), новчана социјална помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица и посебне новчане накнаде и Закона о финансијској подршци породици с децом („Службени гласник РС”, бр. 16/02, 115/05 и 107/09), дечији додатак и родитељски додатак.

Имајући у виду отежане услове функционисања социјалне заштите на територији АП Косово и Метохија, овим програмом ближе се уређују начин остваривања помоћи социјално најугроженијем становништву на територији АП Косово и Метохија, као и процедуре у остваривању права дефинисаним Програмом за исплату помоћи социјално најугроженијем становништву на територији АП Косово и Метохија у 2015. години.

1. Помоћ породицама отетих и несталих лица

Породица отетог или несталог лица, родитељи отетог или несталог лица и сродници према којима је отето или нестало лице имало обавезу издржавања утврђену судском одлуком, могу да остваре месечну новчану помоћ у висини минималне зараде без припадајућих пореза и доприноса у Републици Србији увећане за 50%, утврђене у складу са законом, уз услов да укупна редовна месечна примања по члану породице износе мање од 50% минималне зараде без припадајућих пореза и доприноса у Републици Србији. Обрачун и исплата се врши у висини минималне зараде важеће на дан обрачуна.

Нестало лице је лице о којем породица нема никаквих вести након једне године од дана нестанка или је на основу поузданих информација пријављено као нестало лице на територији АП Косово и Метохија.

Породицом у смислу става 1. ове тачке сматра се супружник, малолетно дете (брачно, ванбрачно и усвојено), дете до навршених 26 година живота уколико се налази на редовном школовању и родитељи отетог или несталог лица уколико су са отетим или несталим лицем живели у заједничком домаћинству.

Родитељи отетог или несталог лица уколико са несталим лицем нису живели у заједничком домаћинству и сродници према којима је нестало лице имало обавезу издржавања, утврђену судском одлуком, остварују месечну новчану помоћ независно од помоћи коју остварује породица отетог или несталог.

Под укупним редовним месечним примањима подразумевају се сва примања, осим дечијег додатка, родитељског додатка, додатка за помоћ и негу другог лица, остварен по било ком основу, увећан додаток за помоћ и негу другог лица, повратничке помоћи, новчане социјалне помоћи, накнаде за телесно оштећење, акције без накнаде, примања по основу ученичког и студентског стандарда, отпремнине за одлазак у пензију, примања по основу награда, примања по основу накнаде штете, осим накнаде штете у виду ренте, новчана помоћ за оспособљавање, преквалификацију и доквалификацију, обуку и припрему запошљавања и повремене помоћи намењене заштити животног стандарда одређених категорија грађана.

За носиоца права одређује се један од пунолетних чланова породице, односно један од родитеља отетог или несталог лица.

Захтев за остваривање помоћи подноси један од пунолетних чланова породице, односно један од родитеља или сродник према којем је нестало лице имало обавезу издржавања, Центру за социјални рад према месту пребивалишта подносиоца захтева, а за расељена лица према месту боравишта подносиоца захтева.

Уз захтев се достављају и следећа документа:

- извод из матичне књиге рођених за нестало лице,
- извод из матичне књиге рођених за подносиоца захтева и чланове породице,
- потврда надлежног органа за унутрашње послове о пријави да је лице отето или нестало или потврда Комисије за нестала лица да је лице отето или нестало,
- фотокопија личне карте подносиоца захтева,
- фотокопија расељеничке легитимације уколико је подносилац захтева расељено лице, судска одлука којом је утврђена обавеза издржавања.

Уколико подносилац захтева није у могућности да достави потребне доказе, прибавиће их Центар за социјални рад по службеној дужности.

По спроведеном поступку, надлежни Центар за социјални рад доноси одлуку о додели ове помоћи.

Корисници ове помоћи дужни су да центрима за социјални рад пријаве сваку промену која је од утицаја на коришћење помоћи у року од 15 дана од дана настанка промене, а помоћ престаје са првим даном наредног месеца од дана настанка промене.

Центар за социјални рад ће преиспитати услове на остваривање права на помоћ породицама отетих и несталих лица у мају месецу и донети нову одлуку само уколико је дошло до промена које су од утицаја на даље коришћење помоћи породицама отетих и несталих лица.

2. Помоћ породицама повратника на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија

Породице које су се организовано или спонтано вратиле на територију АП Косово и Метохија после 9. јуна 1999. године, а расељене су са територије АП Косово и Метохија пре 1. јула 2006. године, могу да остваре право на месечну новчану повратничку помоћ.

Повратничку помоћ могу остварити породице повратника уколико укупна редовна месечна нето примања по члану породице износе мање од 50% минималне зараде без припадајућих пореза и доприноса у Републици Србији, важеће на дан подношења захтева.

Под укупним редовним месечним примањима подразумевају се сва примања осим дечијег додатка, родитељског додатка, додатка за помоћ и негу другог лица, остварен по било ком основу, увећан додаток за помоћ и негу другог лица, новчане социјалне помоћи, накнаде за телесно оштећење, акције без накнаде, примања по основу ученичког и студентског стандарда, отпремнине за одлазак у пензију, примања по основу награда, примања по основу накнаде штете, осим накнаде штете у виду ренте, новчана помоћ за оспособљавање, преквалификацију и доквалификацију, обуку и припрему запошљавања и повремене помоћи намењене заштити животног стандарда одређених категорија грађана.

Основица месечне помоћи породицама повратника одређује се у износу од:

- 4.425,00 динара за породицу до два члана;

- 7.254,00 динара за породицу од три или четири члана;
- 9.069,00 динара за породицу са пет и више чланова.

Номинални износ помоћи породицама повратника усклађује се са индексом потрошачких цена.

Повратничку помоћ остварује породица повратника, ако сви чланови породице имају пребивалиште или боравиште на територији АП Косово и Метохија. Ово право имају и чланови породице који привремено бораве ван територије АП Косово и Метохија због: редовног школовања, служења војног рока, лечења и рехабилитације по упуту надлежног лекара, као и смештаја у установу социјалне заштите.

Под редовним школовањем подразумева се школовање до навршених 20 година живота за ученике средњих школа и до навршених 26 година живота за студенте виших школа и факултета.

Захтев за признавање помоћи породицама повратника, подноси пунолетни члан породице Центру за социјални рад или општини према месту пребивалишта или боравишта подносиоца захтева.

Уз захтев се доставља:

- потврда Комесаријата за избеглице и миграције, да су сви чланови породице вратили легитимације интерно расељених лица и да су евидентирани као повратници у евиденцијама Комесаријата за избеглице и миграције. Уколико су лица изгубила расељеничке легитимације или не поседују легитимацију, могу остварити повратничку помоћ, уз потврду Комесаријата за избеглице и миграције да су била у евиденцији расељених лица и да су евидентирани као повратници. Потврде се могу прибавити посредством општинских повереника за повратак или преко надлежних служби општине у месту повратка.
- потврда о повратку која осим личних података повратника садржи и место повратка и личне податке свих чланова повратничке породице, а коју издаје Привремени орган општине на чијој територији је остварен повратак;
- изјава подносиоца захтева за остваривање права оверена у општини или суду, о свим врстама и износима редовних месечних примања за све чланове породице. Уз изјаву се прилажу и докази о примањима чланова повратничке породице релевантни за остварење овог права (исплатне листе о заради, потврде о привременој новчаној надокнади, чекови од пензије, и сл.).

Повратници који се врате или су се вратили на територију АП Косово и Метохија, а испуњавају услове за доделу помоћи, могу да остваре право на повратничку помоћ и без потврде о враћеној расељеничкој легитимацији до окончања реконструкције куће, а најдуже шест месеци од регистрације повратка. Након истека овог рока, право на повратничку помоћ остварују под једнаким условима, као и сви остали повратници.

По спроведеном поступку, надлежни Центар за социјални рад доноси одлуку о додели ове помоћи.

Корисници ове помоћи, дужни су да надлежном Центру за социјални рад пријаве сваку промену која је од утицаја на обим и коришћење помоћи у року од 15 дана од дана

настанка промене, а помоћ престаје са првим даном наредног месеца од дана настанка промене.

На основу теренског обиласка породица, орган локалне самоуправе надлежан за повратак обавештава надлежни центар за социјални рад о евентуалним променама стања на терену до 5. у месецу за претходни месец, након чега Центар доноси одговарајућу одлуку у складу са насталом променом и исту са целокупном документацијом за сваког корисника (нова Одлука и обавештење од стране органа локалне самоуправе о насталим променама о којима је известио орган локалне самоуправе надлежан за повратак, као и документ о сагласности на насталу промену потписан од стране директора Центра за социјални рад и председника привременог органа општине), доставља преко Канцеларије за Косово и Метохију министарству надлежном за послове социјалне политике. Министарство надлежно за послове социјалне политике врши обраду података месечно и сачињава спискове за исплату.

Повратничка помоћ из става 1. ове тачке исплаћиваће се у текућем месецу за претходни месец, а на основу спискова породица са наведеним бројем чланова породице повратника за месец за који се помоћ плаћа.

Лицима која у року од 60 дана не подигну повратничку помоћ, а за то не поднесу писмено образложење и материјалне доказе, као и лицима за која орган локалне самоуправе надлежан за повратак на основу теренског обиласка утврди да фактички не живе у месту повратка, укида се право на повратничку помоћ. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, посредством Канцеларије за Косово и Метохију, доставиће информацију центрима за социјални рад о корисницима који нису подigli повратничку помоћ у року од 60 дана. Након пријема обавештења, центри за социјални рад ће утврдити чињенично стање и поступити у складу са истим.

Центар за социјални рад ће преиспитати услове на остваривање права на помоћ породицама повратника у мају месецу текуће године и донети нову одлуку само ако је дошло до промена које су од утицаја на даље коришћење и висину помоћи породицама повратника.

Одлука о стицању или губитку права на повратничку помоћ доставља се подносиоцу захтева у року од 15 дана од дана доношења одлуке.

Центар за социјални рад доставља одлуку о стицању или губитку права на повратничку помоћ и локалној самоуправи, Канцеларији за Косово и Метохију и министарству надлежном за послове социјалне политике.

Исплата помоћи се обуставља за месец у коме, без оправданих разлога, ниједан од чланова породице није боравио у месту повратка.

Корисник права из овог програма који је на основу неистинитих или нетачних података, или непријављивањем промена које утичу на губитак или обим права остварио право на помоћ, дужан је да накнади штету у складу са законом.

Председник привременог органа и директор Центра за социјални рад солидарно сnose одговорност за тачност и уредност достављених спискова повратника за остваривање повратничке помоћи.

3. Једнократна помоћ

Право на једнократну помоћ обезбеђује се лицу које се изненадно или тренутно нађе у стању социјалне потребе, као и лицу које је сносило трошкове сахране корисника новчане социјалне помоћи, без обзира на то да ли је члан породице преминулог.

Канцеларија за Косово и Метохију исплаћује једнократну помоћ за лица са пребивалиштем и боравиштем на територији АП Косово и Метохија.

Канцеларија за Косово и Метохију додељује новчана средства у виду једнократне новчане помоћи социјално угроженим категоријама становника на Косову и Метохији на основу следећих критеријума:

1. Стања социјалне угрожености подносиоца захтева и чланова његове породице;
2. Здравственог стања подносиоца захтева и чланова његове породице;
3. Повратничким породицама непосредно по оствареном повратку и
4. Трошкова сахране корисника новчане социјалне помоћи (у складу са ценом трошкова сахране предвиђеној по праву на новчану накнаду за погребне трошкове из Закона о пензијско-инвалидском осигурању).

Породицом у смислу остваривања права на једнократну помоћ сматрају се: брачни и ванбрачни другови, деца (брачна, ванбрачна, усвојена и узета на издржавање) и сродници, у правој линији, а у побочној до другог степена сродства, под условом да живе у заједничком домаћинству.

1) Стање социјалне угрожености подносиоца захтева и чланова његове породице

Стање социјалне угрожености подносиоца захтева и чланова његове породице утврђује се на основу различитих критеријума:

а) Неспособности за привређивање подносиоца захтева и чланова његове породице што се доказује изводом из матичне књиге рођених, налазом, оценом и мишљењем органа вештачења надлежног Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање или налазом надлежне лекарске комисије и др.

б) Смрти чланова породице, самохраности и страдања чланова породице (лица која су остала без родитеља, деце или брачног друга), што се доказује изводом из матичне књиге рођених, изводом из матичне књиге умрлих, изводом из матичне књиге венчаних и др.

в) Прихода по члану породице што се доказује потврдом о личним примањима надлежног органа (зараде, пензије и др.).

Износ једнократне новчане помоћи по критеријуму стања социјалне угрожености подносиоца захтева и чланова његове породице одређује се према висини укупних месечних примања које породица остварује по члану у месецу који претходи месецу подношења захтева. и то у следећим износима:

- до 3.000 динара по члану породице – износ до 35.000 динара;
- до 4.000 динара по члану породице – износ до 30.000 динара;

- до 5.000 динара по члану породице – износ до 25.000 динара;
- до 6.000 динара по члану породице – износ до 20.000 динара.

Најнижи износ једнократне новчане помоћи који обезбеђује Канцеларија за Косово и Метохију износи 5.000,00 динара.

Наведени критеријуми за одређивање износа једнократне новчане помоћи неће се примењивати једино у случају помоћи на име трошкова сахране корисника новчане социјалне помоћи са територије општина које не остварују изворне приходе. У наведеном случају износ ће бити утврђен према критеријуму трошкова сахране.

2) Здравствено стање подносиоца захтева и чланова његове породице

Здравствено стање подносиоца захтева и чланова његове породице, које због посебних, неопходних издатака утиче на социјално стање подносиоца захтева и чланова његове породице, утврђује се на основу:

а) Трајне и тешке болести подносиоца захтева или неког од чланова његове породице, које захтевају посебан третман, што се доказује налазом лекара специјалисте;

б) Инвалидности подносиоца захтева или неког од чланова његове породице, које захтевају посебан третман, као и чињенице да не остварује неко друго право по том основу, што се доказује налазом и мишљењем органа вештачења надлежног Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Износ једнократне новчане помоћи, према критеријуму здравственог стања подносиоца захтева и чланова његове породице, биће одређен у складу са трошковима лечења које не покрива Републички фонд за здравствено осигурање.

3) Повратничким породицама непосредно по оствареном повратку

Једнократна новчана помоћ повратничким породицама непосредно по оствареном повратку у циљу материјалне помоћи до почетка редовне исплате помоћи породицама повратника, утврђује се на основу потврде председника општине о повратку, уз навођење места и датума повратка, као и личних података свих чланова повратничке породице.

Једнократна новчана помоћ по наведеном основу одобрава се линеарно у износу од 20.000,00 динара по породици.

4) Трошкови сахране корисника новчане социјалне помоћи

Једнократна помоћ на име накнаде погребних трошкова се исплаћује једино у случају смрти корисника новчане социјалне помоћи. Накнада погребних трошкова преминулих корисника новчане социјалне помоћи се исплаћује лицу које је сносило трошкове сахране, без обзира на то да ли је то лице члан породице преминулог. Уз захтев за накнаду погребних трошкова, поред копије личне карте подносиоца захтева, доказа да је преминуло лице било корисник новчане социјалне помоћи, извода из матичне књиге умрлих, достављају се и оверени рачуни као доказ о трошковима сахране. Износ једнократне помоћи по овом основу утврђује се у складу са ценом трошкова сахране

предвиђеној по праву на новчану накнаду за погребне трошкове из Закона о пензијско-инвалидском осигурању.

*

Једнократна помоћ се исплаћује у новцу, а може се исплатити истом лицу само једном годишње, осим у случајевима исплате једнократне помоћи на име трошкова сахране покојника корисника новчане социјалне помоћи.

Захтев за једнократну помоћ подноси један од пунолетних чланова породице, надлежном Центру за социјални рад у месту боравишта или пребивалишта.

Уз захтев за једнократну помоћ неопходно је доставити фотокопију личне карте као доказ веродостојности личних података подносиоца захтева.

За остваривање права на једнократну помоћ, узимају се у обзир сви приходи које чланови породице остварују по било ком основу, осим: дечијег додатка, родитељског додатка, додатка за помоћ и негу другог лица, остварен по било ком основу, увећаног додатка за помоћ и негу другог лица, повратничке помоћи, новчане социјалне помоћи, накнаде за телесно оштећење, акције без накнаде, примања по основу ученичког и студентског стандарда, отпремнине за одлазак у пензију, примања по основу награда, примања по основу накнаде штете, осим накнаде штете у виду ренте, новчана помоћ за оспособљавање, преквалификацију и доквалификацију, обуку и припрему запошљавања и повремене помоћи намењене заштити животног стандарда одређених категорија грађана. Породица која поднесе захтев или у чије име се поднесе захтев за остваривање права на једнократну новчану помоћ, у обавези је да за децу школског узраста достави и потврду из школе да деца похађају наставу на српском језику у мрежи школа Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије на територији АП Косово и Метохија.

Центар за социјални рад може бити подносилац захтева када је реч о накнади трошкова сахране преминулог корисника новчане социјалне помоћи или уколико Центар установи да на територији за коју је надлежан постоји лице или породица која се налази у стању социјалне потребе, а то лице из оправданих разлога није у стању да лично поднесе захтев.

Центар за социјални рад, на чијој територији подносилац захтева има пребивалиште или боравиште, сачињава налаз који садржи социо-економски статус подносиоца захтева и његове породице и даје мишљење о оправданости захтева за доделом једнократне помоћи. У року од седам дана од дана пријема захтева, Центар за социјални рад, документацију са анализираним социо-економским стањем и мишљењем, као и свим потребним доказима о оправданости доделе једнократне помоћи доставља надлежном органу општине на чијој територији живи подносилац захтева на сагласност. Надлежни општински орган доноси одлуку о оправданости за доделу једнократне помоћи. Захтев подносиоца, документација надлежног Центра за социјални рад и одлука о оправданости за доделу једнократне помоћи од стране привременог органа чини документацију која је потребна за остваривање овог права. Целокупна документација се уз пропратни акт доставља Канцеларији за Косово и Метохију на даље поступање.

Појединачну одлуку о додели једнократне новчане помоћи доноси директор Канцеларије за Косово и Метохију.

Директор Канцеларије за Косово и Метохију, у изузетном случају, може донети одлуку о исплати једнократне помоћи у износу већем од 35.000,00 динара и више од једном годишње истом лицу.

Износ свих облика једнократне помоћи се усклађује са расположивим средствима Канцеларије за Косово и Метохију за намене једнократне новчане помоћи.

4. Новчана социјална помоћ

Право на новчану социјалну помоћ има појединац, односно породица, који својим радом, приходима од имовине или из других извора остварује приход мањи од износа новчане социјалне помоћи.

Право на новчану социјалну помоћ може остварити појединац, односно породица под условом да:

1) има држављанство Републике Србије и живи на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија;

2) нема других непокретности, осим стамбеног простора који одговара потребама појединца, односно породице (соба по члану породице, односно две собе за лице које остварује право на новчану накнаду за помоћ и негу, односно увећану новчану накнаду за помоћ и негу) и земљишта у површини до 0,5 хектара и појединац који је неспособан за рад, односно породица чији су сви чланови неспособни за рад, која поседује земљиште у површини већој од 1 хектара. Право на новчану социјалну помоћ може остварити појединац, односно породица која поседује земљиште у површини већој од 0,5 хектара, а нису у могућности да је користе. У том случају овај доказ се неће узети у разматрање, већ се прави кратка службена белешка са образложењем од стране надлежне службе;

3) појединац, односно члан породице није продао или поклонио непокретну имовину или се одрекао права на наслеђивање непокретне имовине или ако је протекло период у којем би, од тржишне вредности непокретне имовине коју је продао, поклонио или се одрекао права на наслеђивање, могао обезбеђивати помоћ у смислу Закона о социјалној заштити;

4) појединац, односно члан породице не поседује покретну имовину чијим коришћењем или отуђењем, без угрожавања основних животних потреба, може да обезбеди средства у висини шестоструког износа новчане социјалне помоћи која би му била утврђена по Закону о социјалној заштити у моменту подношења захтева за новчану социјалну помоћ;

5) појединац, односно члан породице није закључио уговор о доживотном издржавању.

Право на новчану социјалну помоћ може остварити и појединац који је неспособан за рад, односно породица чији су сви чланови неспособни за рад, ако поред стамбеног простора који одговара потребама породице имају земљиште у површини до једног хектара.

Породицом, у смислу остваривања права на новчану социјалну помоћ, сматрају се: супружници и ванбрачни партнери, деца и сродници у правој линији без обзира на степен сродства, као и сродници у побочној линији до другог степена сродства под условом да живе у заједничком домаћинству.

Чланом породице, сматра се и дете које не живи у породици, а налази се на школовању - до краја рока прописаног за то школовање, а најкасније до навршене 26. године живота, затим супружник без обзира где фактички живи.

Чланом породице старатеља сматраће се лице са сметњама у развоју, које се у породици старатеља налази на основу решења органа старатељства.

Чланом породице не сматра се извршилац насиља у породици, односно његови приходи и имовина не утичу на право жртава насиља у породици да остваре новчану социјалну помоћ, ако испуњавају друге услове прописане овим законом.

Право на новчану социјалну помоћ може остварити радно способан појединац, односно члан породице:

1) ако се налази на школовању или оспособљавању за рад у смислу Програма за исплату помоћи социјално најугроженијем становништву АП Косово и Метохија или се води на евиденцији незапослених лица;

2) ако није одбио понуђено запослење, радно ангажовање на привременим, повременим или сезонским пословима, стручно оспособљавање, преквалификацију, доквалификацију или основно образовање;

3) ако му радни однос није престао његовом вољом, његовом сагласношћу или његовом кривицом, због дисциплинске или кривичне одговорности, осим ако је од престанка радног односа протекло годину дана или ако је по престанку радног односа наступила неспособност за рад;

4) ако се сам стара о свом детету са сметњама у развоју тако да не може да буде радно ангажован.

Ако породица не испуњава услове за остваривање права на новчану социјалну помоћ због тога што се њен члан не налази на школовању или оспособљавању за рад у смислу Закона о социјалној заштити или се води на евиденцији незапослених лица, право на новчану социјалну помоћ признаје се само њеном члану који је неспособан за рад, под условима утврђеним Законом о социјалној заштити.

Појединац, односно члан породице који је неспособан за рад, а има сродника са којим не живи у породици, а који је према закону којим се уређују породични односи у обавези да учествује у његовом издржавању и у могућности је да учествује у његовом издржавању, уз захтев за утврђивање права на новчану социјалну помоћ дужан је да достави и правноснажну судску одлуку о издржавању од сродника, односно судско поравнање закључено са сродником у складу са законом којим се уређују породични односи или доказ да је код надлежног суда покренуо поступак ради утврђивања обавезе издржавања од сродника.

Овај поступак може покренути и привремени старатељ.

Лице које је на овај начин остварило право на новчану социјалну помоћ, дужно је да у буџет Републике Србије уплати средства остварена на име издржавања од сродника, а највише до износа примљене новчане социјалне помоћи.

Појединац који је неспособан за рад, односно породица чији су сви чланови неспособни за рад и једнородитељска породица имају право на увећану новчану социјалну помоћ.

Неспособним за рад сматра се:

1) жена и мушкарац који су навршили године живота одређене прописима о пензијском и инвалидском осигурању као услов за старосну пензију;

2) дете до навршене 15. године живота;

3) дете на школовању, до краја рока прописаног за то школовање, а најкасније до навршене 26. године живота;

4) лице које је потпуно неспособно за рад према прописима о раду и о пензијском и инвалидском осигурању;

5) труднице и родитељ детета који користи породичко одсуство и одсуство са рада ради неге детета према прописима о раду;

6) незапослено лице које се стара о члану породице (супружници и ванбрачни партнери, деца и сродници у правој линији без обзира на степен сродства, као и сродници у побочној линији до другог степена сродства под условом да живе у заједничком домаћинству), који је корисник права на помоћ и негу по било ком основу;

7) лице коме је утврђен трећи степен радне способности у складу са прописима којима се уређује запошљавање особа са инвалидитетом;

8) лице према коме је покренут поступак утврђивања радне способности или поступак лишавања пословне способности - док тај поступак траје.

Појединцу који је способан за рад, односно породици у којој је већина чланова способна за рад, припада новчана социјална помоћ у трајању до девет месеци у току календарске године.

Појединац или члан породице који је на школовању, обуци или некој другој врсти социјалног ангажовања у складу са индивидуалним планом активације, изједначава се са лицем неспособним за рад у погледу трајања права на новчану социјалну помоћ.

Центар за социјални рад и организација надлежна за послове запошљавања дужни су да међусобно сарађују у спровођењу мера социјалне укључености радно способних корисника права на новчану социјалну помоћ.

Незапослени корисник новчане социјалне помоћи има право на посредовање при запошљавању, право на обуку, на учешће у јавним радовима и друга права уређена прописима у области запошљавања.

Корисник новчане социјалне помоћи дужан је да прихвати посао који му понуди организација надлежна за послове запошљавања у складу са законом којим се уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености.

Центар за социјални рад дужан је да организацији надлежној за послове запошљавања достави примерак одлуке о оствареном праву на новчану социјалну помоћ за незапосленог корисника тог права.

Организација надлежна за послове запошљавања дужна је да обавести центар за социјални рад ако се корисник права на новчану социјалну помоћ запосли, радно ангажује, стекне право на новчану помоћ за оспособљавање, преквалификацију и доквалификацију, одбије понуђено запослење, радно ангажовање, оспособљавање, преквалификацију и доквалификацију.

Центар за социјални рад, као установа социјалне заштите која одлучује о праву на новчану социјалну помоћ и води службену евиденцију корисника спроводи мере и активности којима се обезбеђује социјална укљученост корисника новчане социјалне помоћи који је способан за рад у области образовања, у области запошљавања, у области здравља, у областима из надлежности јединица локалне самоуправе и у другим областима у свему у складу са Уредбом о мерама социјалне укључености корисника новчане социјалне помоћи и Правилником о изгледу и садржини индивидуалног плана активације корисника новчане социјалне помоћи који је способан за рад.

Основица за утврђивање висине новчане социјалне помоћи усклађује се са индексом потрошачких цена у претходних шест месеци, на основу статистичких података, два пута годишње - 1. априла и 1. октобра.

Номиналне износе новчане социјалне помоћи, заокружене у динарима, утврђује министар надлежан за послове социјалне заштите, решењем које се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Износ новчане социјалне помоћи одређује се према следећој скали:

- 1) за појединца, односно носиоца права у породици - у висини основице 1;
- 2) за сваку наредну одраслу особу у породици - од висине основице 0,5;
- 3) за дете до 18 година - од висине основице 0,3.

Породица која има више од шест чланова, има право на новчану социјалну помоћ за шест чланова.

Износ новчане социјалне помоћи признаје се у висини разлике између износа новчане социјалне помоћи утврђеног у складу са овим програмом и износа просечног месечног прихода појединца, односно породице оствареног током три месеца који претходе месецу у коме је поднет захтев за новчану социјалну помоћ.

За остваривање права на новчану социјалну помоћ, узимају се у обзир сви приходи које чланови породице остварују по било ком основу, осим: дечијег додатка, родитељског додатка, додатка за помоћ и негу другог лица, остварен по било ком основу, увећан додаток за помоћ и негу другог лица, повратничке помоћи, накнаде за телесно оштећење, акције без накнаде, примања по основу ученичког и студентског стандарда, отпремнине за одлазак у пензију, примања по основу награда, примања по основу накнаде штете, осим накнаде штете у виду ренте, новчана помоћ за оспособљавање, преквалификацију и доквалификацију, обуку и припрему запошљавања и повремене помоћи намењене заштити животног стандарда одређених категорија грађана.

За остваривање права на новчану социјалну помоћ узимају се у обзир следећа примања и приходи појединца и породице:

- 1) примања и приходи који се остварују у месечним износима и то приход по основу радног односа, односно зарада, плата или накнада зараде, повремених и

привремених послова и уговора о делу, пензија, инвалиднина и друга примања по прописима о правима из борачко-инвалидске заштите;

2) приход од пољопривредне делатности у висини катастарског прихода за три месеца која претходе месецу у коме је поднет захтев, и то тако што се годишњи катастарски приход подели са дванаест;

3) приход по основу обављања самосталне делатности у висини износа који служи као основица за обрачунавање доприноса за пензијско и инвалидско осигурање у текућој години;

4) накнада за време незапослености;

5) отпремнина у случају престанка потребе за радом запослених услед технолошких, економских или организационих промена и накнада по основу социјалних програма остварен у току 12 месеци пре подношења захтева, од утицаја је на остваривање права на новчану социјалну помоћ, осим ако је протекло период за који се појединац, односно породица сматра материјално обезбеђеном.

6) период за који се појединац, односно породица сматра материјално обезбеђеном израчунава се дељењем прихода по основу отпремнина у случају престанка потребе за радом запослених услед технолошких, економских или организационих промена и накнада по основу социјалних програма са припадајућим износом новчане социјалне помоћи у моменту подношења захтева,

7) приход од издавања у закуп непокретне имовине;

8) приход од имовинских права на који се плаћа порез;

9) улози дати на штедњу и готов новац израчунавају се тако што се улози дати на штедњу и готов новац подели са припадајућим износом новчане социјалне помоћи у моменту подношења захтева и утврди број месеци за које се појединац, односно породица има сматрати материјално обезбеђеном;

10) приход који се утврђује налазом и мишљењем центра за социјални рад у складу са законом; и

11) приход од законског издржавања и издржавања по другом правном основу.

Приходи и примања из тач. 1), 4), 6), 9) и 10) утврђују се у висини просечног месечног прихода, оствареног у три месеца која претходе месецу у коме је поднет захтев.

Ако нема прихода за сва три месеца, приходи и примања који се остварују у месечном износу по основу радног односа, односно зарада, плата или накнада зараде, пензија, инвалиднина и друга примања по прописима о правима из борачко-инвалидске заштите и приход по основу накнаде за време незапослености - утврђују се у висини прихода оствареног у једном месецу или просека оствареног у два месеца.

За лица у радном односу приходи из радног односа узимају се у оствареном износу, а најмање у висини минималне зараде.

Приход породице, односно појединца, остварен продајом имовине, по основу отпремнина у случају престанка потребе за радом запослених услед технолошких, економских или организационих промена и накнада по основу социјалних програма и улози дати на штедњу и готов новац, умањује се за износ трошкова лечења члана породице.

Примања и приходи из тач. 1), 3), 4) и 10), остварени у претходна три месеца неће се узимати у обзир уколико у моменту подношења захтева за новчану социјалну помоћ

више не постоји основ за остваривање тих примања и прихода, а престао је да постоји без кривице корисника.

Увећана новчана социјална помоћ утврђује се тако што се припадајући износ новчане социјалне помоћи за појединца, односно породицу увећава за 20%. Увећана новчана социјална помоћ признаје се појединцу, односно породици чији су сви чланови неспособни за рад и једнородитељска породица имају право на увећану новчану социјалну помоћ у висини разлике између износа увећане новчане социјалне помоћи и износа просечног месечног прихода тог појединца, односно породице оствареног током три месеца који претходе месецу у коме је поднет захтев за увећану новчану социјалну помоћ.

Новчана социјална помоћ исплаћује се месечно, у износима заокруженим у динарима.

Корисник права на новчану социјалну помоћ, односно његов законски заступник, дужан је да надлежном центру за социјални рад пријави сваку промену стања од које зависи постојање и обим права, у року од 15 дана од дана настанка промена.

Право на новчану социјалну помоћ мирује док се корисник налази на издржавању казне затвора у трајању дужем од месец дана или ако му је одлуком надлежног органа изречена мера обавезног лечења у одговарајућој установи. Корисници настављају да користе право на новчану социјалну помоћ с даном отпуста са издржавања казне затвора, односно мере обавезног лечења ако у року од месец дана поднесу захтев за наставак коришћења права и доставе неопходну документацију.

Захтев за остваривање новчане социјалне помоћи подноси један од пунолетних чланова домаћинства, надлежном центру за социјални рад, који одлучује о основаности захтева и доноси одлуку.

5. Додатак за помоћ и негу другог лица

Право на додатак за помоћ и негу другог лица има лице коме је због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољило своје основне животне потребе, под условом да је држављанин Републике Србије, да живи на територији АП Косово и Метохија, ако то право не може да оствари по другом правном основу.

Изузетно, корисник новчане накнаде за помоћ и негу другог лица који је то право остварио као инвалидно дете у организацији за пензијско и инвалидско осигурање по прописима о пензијском и инвалидском осигурању, који су били на снази до 1. јуна 1992. године, остварује право на додатак за помоћ и негу другог лица у висини разлике између износа додатка за помоћ и негу другог лица утврђеног у складу са овим законом и износа остварене новчане накнаде за помоћ и негу другог лица.

Потреба за помоћи и негом другог лица утврђује се на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању.

Потреба за помоћи и негом другог лица постоји код лица коме је услед телесног оштећења, оштећења чула вида које узрокује губитак осећаја светлости са тачном пројекцијом или се вид постиже са корекцијом 0.05, интелектуалних потешкоћа или

промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица ради задовољења основних животних потреба и које не може да устане из кревета, да се креће унутар стана без употребе помагала, да се храни, свлачи, облачи или да одржава основну личну хигијену без помоћи другог лица.

Додатак за помоћ и негу другог лица утврђује се у номиналном месечном износу.

Износ додатка за помоћ и негу другог лица усклађује се са индексом потрошачких цена у претходних шест месеци, на основу статистичких података, два пута годишње - 1. априла и 1. октобра.

Право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица има лице коме је због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољило своје основне животне потребе за које је, на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено да има телесно оштећење од 100% по једном основу или да има органски трајни поремећај неуролошког и психичког типа и ако има више оштећења, с тим да ниво оштећења износи по 70% и више процената по најмање два основа.

Износ увећаног додатка за помоћ и негу другог лица усклађује се са индексом потрошачких цена у претходних шест месеци, на основу статистичких података, два пута годишње - 1. априла и 1. октобра.

Један од родитеља који није у радном односу, а који најмање 15 година непосредно негује своје дете које је остварило право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица, има право на посебну новчану накнаду у виду доживотног месечног новчаног примања у висини најниже пензије у осигурању запослених, кад наврши општи старосни услов за остваривање пензије према прописима о пензијском и инвалидском осигурању, ако није остварио право на пензију.

Ако овакав родитељ оствари право на пензију, након стицања права на посебну новчану накнаду, има право избора између пензије или посебне новчане накнаде.

Корисник права на додатак за помоћ и негу другог лица и права на увећани додатак за помоћ и негу другог лица, односно његов законски заступник, дужан је да надлежном центру за социјални рад пријави сваку промену стања од које зависи постојање и обим права, у року од 15 дана од дана настанка промена.

Захтев за остваривање права на додатак за помоћ и негу другог лица подноси се надлежном центру за социјални рад који одлучује о основаности захтева и доноси одлуку.

Центар за социјални рад дужан је да поучи странку да може да изјави приговор на налаз и мишљење првостепеног органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање (у даљем тексту: РФПИО) у поступку одлучивања о степену телесног оштећења и потребе за помоћи и негом другог лица.

Приговор на налаз и мишљење првостепеног органа вештачења РФПИО предаје се центру за социјални рад који је дужан да достави списе предмета Министарству за рад,

запошљавање, борачка и социјална питања, као другостепеном органу, надлежном за одлучивање о приговору против одлуке о праву на додатак за помоћ и негу другог лица.

6. Помоћ породици са децом

Породице са децом имају право на новчану помоћ за највише четворо деце у породици по редоследу рођења, уколико испуњавају следеће услове:

- 1) да је подносилац захтева држављанин Републике Србије и да живи на територији АП Косово и Метохија;
- 2) да подносилац захтева непосредно брине о деци за коју је поднео захтев;
- 3) да се деца налазе на редовном школовању, у школи која се налази у мрежи школа, чији је оснивач Република Србија; и
- 4) да подносилац захтева остварује право на здравствену заштиту преко Републичког фонда за здравствено осигурање.

Право на помоћ породици са децом има и мајка која има троје деце а у следећем порођају роди двоје или више деце, оствариће право на ову помоћ за свако рођено дете у том порођају, а на основу посебног решења министарства надлежног за социјална питања.

Право на ову помоћ може се остварити за децу до навршених 19 година живота, под условом на се налазе на редовном школовању.

Изузетно, право на помоћ може се остварити и за дете после навршених 19 година живота за које је донет акт о разврставању, све док је обухваћено васпитно-образованим програмом и програмом оспособљавања за рад, а за дете над којим је продужено родитељско право најдуже до 26 година живота.

За остваривање права на ову помоћ потребно је да подносилац захтева и чланови његове породице не поседују друге непокретности осим стамбеног простора у коме живе.

Право на ову помоћ остварује се:

1) ако укупни месечни приход, умањен за порезе и доприносе, по члану породице остварен у три месеца који претходе месецу у коме је поднет захтев износи до цензуса који ће се утврђивати сваког месеца, а укупан катастарски приход по члану породице у претходној години не прелази износ од 3% просечног катастарског прихода по једном хектару плодног земљишта у претходној години или је остварен од земљишта до 500 м² на коме је подигнута стамбена зграда;

2) ако укупан месечни катастарски приход по члану породице у претходној години износи до 7% просечног катастарског прихода по једном хектару плодног земљишта у претходној години, а породица не остварује друге приходе.

Катастарски приход се утврђује уколико постоји могућност прибављања писаног доказа о његовој висини. У случајевима немогућности коришћења земљишта овај доказ се неће узимати у обзир. О разматрању или неразматрању катастарског прихода, прави се кратка службена забелешка са образложењем.

За самохране родитеље, хранитеље, старатеље и родитеље детета са сметњама у развоју за које је донет акт о разврставању, а које није смештено у стационарну установу,

цензус утврђен у члану 19. Закона о финансијској подршци породици са децом увећава се за 20%. Изузетно, хранитељ или старатељ детета може остварити право на помоћ породици с децом за највише четворо сопствене деце у породици и за свако дете без родитељског старања.

За утврђивање права на новчану помоћ породице са децом, узимају се у обзир сви приходи породице, без обзира где су чланови породице запослени или која је врста прихода. Услов за остваривање права је да укупан месечни приход подносиоца захтева и чланова његове породице, умањен за порезе и доприносе, по члану породице износи до цензуса који се утврђује сваког месеца.

Помоћ породици са децом утврђује се у номиналном месечном износу у висини која се, према прописима у области дечије заштите, обезбеђује по основу права на дечји додатак.

Право на помоћ породици са децом остварује се у трајању од годину дана, од дана подношења захтева.

Захтев се подноси надлежној градској односно општинској управи, која одлучује о основаности захтева и доноси одлуку.

7. Помоћ за новорођенче

Право на новчану помоћ за новорођенче може да оствари мајка за своје прво, друго, треће и четврто дете под условом да је држављанин Републике Србије, да има пребивалиште у Републици Србији, да живи на територији АП Косово и Метохија и да остварује право на здравствену заштиту преко Републичког фонда за здравствено осигурање.

Изузетно, ако мајка која има троје деце а у следећем порођају роди двоје или више деце, оствариће право на помоћ за новорођенче и за свако рођено дете у том порођају, а на основу посебног решења министарства надлежног за социјална питања.

Износ помоћи за ову децу исплаћује се у износу утврђеном за четврто дете.

Редослед рођења утврђује се према броју живорођене деце мајке у моменту подношења захтева за остваривање права на помоћ за новорођено дете.

Право на ову помоћ остварује мајка која непосредно брине о детету за које је поднела захтев, чија деца претходног реда рођења нису смештена у установу социјалне заштите, хранитељску породицу или дата на усвојење и која није лишена родитељског права у односу на децу претходног реда рођења.

Право на ову помоћ изузетно признаће се и уколико је дете претходног реда рођења смештено у установу због потребе континуиране заштите и неге, односно ако постоји оправдан разлог за смештај детета претходног реда рођења са сметњама у менталном развоју, степена теже и тешке менталне ометености, са тешким телесним обољењима и оштећењима, као и са вишеструким сметњама у развоју, а по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за социјална питања.

Изузетно, отац може поднети захтев за помоћ за новорођенче, у случају када мајка није жива, напустила је дете, или је из оправданих разлога спречена да непосредно брине о детету. Том приликом уз захтев предаје доказе о испуњености прописаних услова и за мајку и за себе.

Исплата помоћи за новорођенче исплаћује се једнократно за прво дете, а за друго, треће и четврто дете у 24 једнаке месечне рате, као и за све кориснике у Републици Србији.

Уколико у току исплате права на помоћ за новорођенче која се врши у 24 месечне рате корисник права напусти дете, обуставља се даља исплата права до одлуке министарства надлежног за социјална питања.

Захтев за остваривање права на помоћ за новорођенче се подноси надлежној градској односно општинској управи, најкасније до навршених шест месеца живота детета, која одлучује о основаности захтева и доноси одлуку.

* * *

Министар надлежан за социјалну заштиту може овластити и друго лице за потписивање ових аката.

Против одлуке донете у првом степену, у складу са тачкама 4, 5, 6. и 7. овог програма, може се изјавити приговор министру надлежном за послове социјалне политике, у року од 15 дана.

Предмети започети по старом Програму, морају бити окончани у складу са процедурама које он прописује.

Против одлуке центра за социјални рад донете у складу са тачком 1. и 2. овог програма, може се изјавити приговор директору Канцеларије за Косово и Метохију, у року од 15 дана, од дана пријема одлуке.

У циљу бољег информисања грађана о правима на коришћење социјалне и дечје заштите утврђене овим програмом, центри за социјални рад и општинске службе дечје заштите, у сарадњи са органима локалне самоуправе, дужни су да сачине заједнички годишњи план обиласка подручја из своје надлежности и дефинишу начине информисања грађана.

Задужује се Канцеларија за Косово и Метохију да, у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, припреми и до 31. јануара 2017. године Влади достави посебан извештај о реализацији овог програма.

Канцеларија за Косово и Метохију дужна је да припреми и Влади достави предлог посебног акта о расподели и коришћењу разлике средстава утврђених буџетом и опредељених овим програмом.